

Afdeling	: Openbaar Gebied	B&W-voorstel: BW-009621
Naam opsteller voorstel	: Driessens, Huub (575 314)	Zaaknummer JOIN: Z/16/021656
Portefeuillehouder	: H.A. (Harrie) Litjens	Publicatie: Openbaar

Onderwerp

Vragen artikel 40 RvO VVD fractie Weert inzake hoogte rioolheffing.

Voorstel

Akkoord gaan met beantwoording van de vragen van VVD fractie Weert conform bijgevoegde concept brief.

Inleiding

VVD fractie Weert heeft een e-mail gestuurd met 7 vragen over de rioolheffing. Deze vragen dienen binnen 4 weken beantwoord te worden.

Beoogd effect/doel

Beantwoorden artikel 40 vragen.

Argumenten

N.v.t.

Kanttekeningen

N.v.t.

Weert, 02-06-2016 De directeur, Soort besluit: Besluit college	S		B	W	W	W	W
				HL	FvE	PS	GG
	akkoord						
	bespreken						
Vergadering B&W van 06-06-2016							

In te vullen door het B&W secretariaat:

- Akkoord
 Akkoord met tekstuele aanpassing door portefeuillehouder
 Anders, nl.:

- Niet akkoord
 Gewijzigde versie

- A-stuk
 B-stuk
 C-stuk

Beslissing d.d.:

06-06-'16

Nummer:

14

De secretaris,

Financiële, personele en juridische gevolgen

Geen.

Uitvoering/evaluatie

-

Communicatie/participatie

De fractie wordt schriftelijk over de reactie en de antwoorden van uw college geïnformeerd.

Overleg gevoerd metIntern:

Peet Dekker en Math Oehlen van afdeling Openbaar Gebied.

Extern:

-

Bijlagen

1. E-mail van VVD fractie Weert van 18 mei 2016.
2. Concept antwoordbrief aan VVD fractie Weert.

VVD Fractie Weert
Smeetspassage 4
6001 KM WEERT

Weert, **13 JUNI 2016**

Onderwerp : Vragen artikel 40 RvO over rioolheffing
Ons kenmerk : Z/16/020966

Geachte fractieleden,

In het kader van de artikel 40 RvO heeft u een vraag gestelde over de rioolheffing met het verzoek om schriftelijk te antwoorden. In deze brief geven wij u meer uitleg.

De gemeente Weert baseert de rioolheffing op het Gemeentelijk Riolerings Plan (GRP). Op dit moment wordt gewerkt aan het nieuwe GRP 2017 -2021.

Mogelijkheden om de rioolheffing te verlagen

In uw brief van 18 mei 2016 doet u een aantal suggesties die kunnen leiden tot verlaging van het rioolrecht. Ten aanzien van de afschrijvingstermijn is het uitgangspunt dat riolerings van vóór 1970 (mindere kwaliteit) worden afgeschreven in 60 jaar; na 1970 (betere kwaliteit) over een termijn van 80 jaar. Naar onze mening een verantwoord uitgangspunt. Deze perioden worden ook landelijk toegepast.

Verder spreekt u over alternatieve maatregelen zoals relinen. In het (concept) nieuwe GRP is hiervoor nadrukkelijk aandacht. Het percentage relinen is in het nieuwe GRP verhoogd van 15% naar 37%. Overigens heeft de gemeente Weert deze werkwijze ook al in de praktijk toegepast.

Ten aanzien van de rente merkt u op dat deze momenteel historisch laag is en dat een scherpe stijging de komende jaren niet zal optreden. In het (concept) nieuwe GRP is een rentepercentage van 3% opgenomen. Zoals u weet volgt de gemeente Weert het systeem van totaal-financiering, waarbij oudere bestaande leningen ook meewegen in het toe te passen rentepercentage. Er is geen sprake van projectfinanciering.

Overigens is het toepassen van een hoger rentepercentage **voordeliger** voor de rioolheffing. De rente die ten gunste van de voorziening wordt gebracht is dan hoger. Aan de uitgavenkant worden geen rentekosten berekend; de uitgaven komen rechtstreeks ten laste van de voorziening. Er zijn dus geen kapitaallasten (rente en afschrijving). Rondom de toepassing van rente zal nog nader overleg plaatsvinden.

Voorzieningen en reserves

Ten aanzien van de voorzieningen kan aangegeven worden dat één voorziening ingezet wordt ter dekking van oude kapitaallasten; de andere voorziening wordt gebruikt om de toekomstige lasten te egaliseren. Deze laatste wordt ook gebruikt om het nieuwe

Rioolrecht in het GRP 2017-2022 te bepalen. Op deze wijze worden eventuele meevallers dan ook weer verrekend in de nieuwe rioolheffing.

Activeren, sparen of ideaal-complex

De gemeente Weert hanteert via het GRP het systeem van het Ideaal-complex. Belangrijkste element hierin is dat via de Voorziening Vervangingsinvesteringen Rioleringen alle investeringen inééns worden gedekt. Daarmee worden rentekosten over de investeringskosten vermeden.

Beleids technisch is steeds meer sprake van integraal waterbeheer. Het bestaande rioolstelsel heeft een vaste bergende en afvoerende capaciteit. In tegenstelling tot wat u veronderstelt worden in Weert de riolen niet enkel vervangen naar rato van de leeftijd, maar naar rato er in een gebied werken worden uitgevoerd die het meenemen van de vervangingsvraag van riolen op dat moment logisch maakt. Vaak komt het voor dat riolen over hun formele afschrijvingstermijn dienst kunnen doen. Dat wil nog niet zeggen dat er dan geen extra kosten geraamd moeten worden. Want het laten liggen betekent in zo'n geval dat men met de toentertijd vastgelegde capaciteit de toekomst in moet. En dat terwijl er in de loop der tijd wel veel meer afwaterende objecten op zijn aangesloten. En vooral ook terwijl we weten dat door klimaatverandering een hogere frequentie van buien en hogere pieken in de toekomst zullen voorkomen. In een traditionele situatie zou dit betekenen dat het riool, dat technisch nog jaren mee zou kunnen of met een eenvoudige relining weer op peil kan worden gebracht, toch (om capacitaire redenen) vervangen zou moeten worden. Om te kunnen profiteren van de efficiencywinst van reliningtechnieken en/of het feit dat het riool technisch langer mee kan dan oorspronkelijk aangenomen is dan een andere omgang met een optredend capaciteitsprobleem nodig. En dat wordt vaak gevonden in het afkoppelen van de hemelwaterafvoer in pieksituaties door aanleg van een wadi of het maken van voorzieningen voor rechtstreekse afvoer van hemelwater naar oppervlaktewater in de buurt. Denkt u hierbij aan de water(infiltratie)maatregelen DESM en van Bommelstraat. Die voorzieningen dienen dan het rioolbeheer, daar waar het traditionele beheer als het ware uitsluitend "over de buizen" ging. Deze nieuwe inzichten en beleidslijnen zullen de kern vormen van het nieuwe GRP.

Concreet betekent dit dat onder het rioolrecht ook andere elementen van integraal waterbeheer komen te vallen dan alleen de "traditionele buizen". Het niet benutten van die nieuwe mogelijkheden zou immers leiden tot de noodzaak van extra capacitaire maatregelen in het "traditionele buizenstelsel". En dat zou jammer zijn. Vooral omdat dan de plussen van een langer dan verwachte levensduur of van relinen (en het laten liggen van het riool) niet benut kunnen worden.

Vragen VVD Weert

Op basis van de huidige stand van zaken kunnen de volgende concrete antwoorden worden gegeven op de gestelde vragen in uw brief.

1. *Zijn de hiervoor genoemde afschrijvingstermijnen en het % van de interne rekenrente juist en actueel? Zo nee, wat zijn de juiste termijnen respectievelijk het juiste %?*

Antwoord: De gebruikte afschrijvingstermijnen achten wij op dit moment juist, zoals aangegeven in het begin van deze brief.

2. *Zijn alle mogelijkheden om de rioolheffing te verlagen recentelijk (2015-2016) onderzocht?*
 - a. *Zo ja, wat waren de resultaten van dit onderzoek en wat is hiermee gedaan?*
 - b. *Zo nee, wanneer wordt een dergelijk onderzoek uitgevoerd en op welk moment kunt u ons informeren over de resultaten?*

Antwoord: Mogelijkheden tot verlaging zijn recent NIET onderzocht. Gelet op de 5 jaarlijkse herberekening van het GRP wordt een tussentijds onderzoek niet aanbevolen. Overigens kan worden opgemerkt dat het nieuwe GRP, en de uitkomsten voor wat betreft de Rioolheffing 2017 in het najaar bekend zullen zijn, en dus meegenomen kunnen worden bij de Begrotingsbehandeling 2017.

3. *Wat is het effect van een verlenging met 10 jaar en 20 jaar van de huidige afschrijvingstermijnen op de rioolheffing per meerpersoons- respectievelijk éénpersoonshuishouden?*

Antwoord: De verlenging van de afschrijvingsduur heeft géén effect op de rioolheffing. De kosten van het jaarlijks afschrijvingsbedrag komen ten laste van een aparte voorziening.

Indien niet in deze dekking zou zijn voorzien dan zou de rioolheffing bij verlenging met 10 jaar met 1,05% kunnen dalen. Bij 20 jaar zou de verlaging 1,72% zijn. Een verlenging van de afschrijvingstermijn wordt door rioleringsdeskundigen niet aanbevolen.

4. *Wat is het effect van een verlaging van de rekenrente van 4.5% naar 3.5% en 2.5% op de rioolheffing per meerpersoons- respectievelijk éénpersoonshuishouden?*

Antwoord: De verlaging van de rentedoorberekening in het GRP zou een nadelige beïnvloeding betekenen. De voorziening vervangingsinvesteringen riolering bedraagt per 31 december 2015 € 22.670.479,86. Verlaging met 1% betekent minder rente inkomst van € 226.705,00. Dit zou een verhoging van de rioolheffing betekenen met 4,09%.

5. *Kunnen de (huidige) voorzieningen rioleringen worden terug herleid naar overschotten? Zo ja, voor welk bedrag? En waarom zijn deze niet naar een bestemmingsreserve gevloeid?*

Antwoord: Het direct inzichtelijk maken op kredietniveau is niet mogelijk. Dit wordt veroorzaakt door het feit dat het GRP uitgaat van vervangingsinvesteringen op thema (feitelijk stelposten per onderdeel, zoals vrijvervalriolering, drukriolering, relinen etc) en NIET op krediet en straatniveau. Overigens van belang is om op te merken dat eventuele overschotten in kredieten tot gevolg hebben dat de voorziening minder wordt aangewend. De stand van de voorziening is dan gunstiger, hetgeen een voordeel is bij de volgende GRP-berekening.

6. *Kan een eventuele (toekomstige) toename van de voorzieningen rioleringen worden terug herleid naar overschotten? Zo ja, om welk bedrag gaat het v.w.b. de begroting 2016?*

Antwoord: Als er sprake is van overschotten, dan betekent dat een verlaging in tarief, in principe. De huidige werkwijze verwerkt die voordelen automatisch in het nieuwe tarief.

7. *Zijn de toegestane methodes voor rioolinvesteringen recentelijk (2015-2016) met elkaar vergeleken?*

- a. *Zo ja, wat waren de resultaten van dit onderzoek en wat is hiermee gedaan?*
b. *Zo nee, wanneer wordt dit gedaan en op welk moment kunt u ons informeren over de resultaten?*

Antwoord: De methodiek die binnen de gemeente Weert gehanteerd wordt, het ideaal complex is recentelijk niet beoordeeld.

Zoals aangegeven wordt momenteel gewerkt aan het nieuwe GRP. Dit GRP wordt in samenwerking met andere gemeenten opgesteld. De samenwerking moet op termijn ook leiden tot minder meerkosten. Kosten in relatie tot het Waterplan worden, voor zover toegestaan, meegenomen in de rioolheffing.

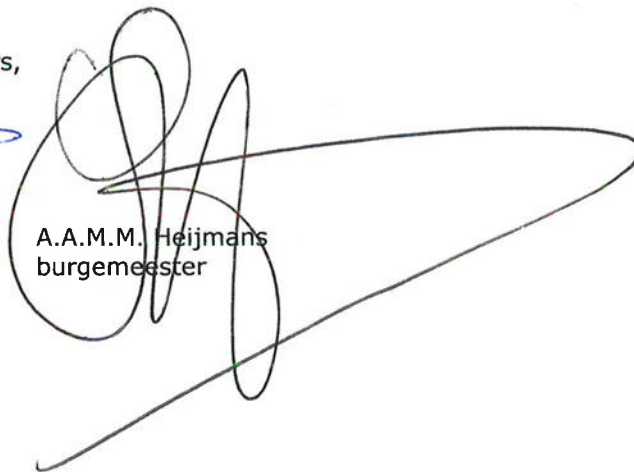
De regelgeving inzake de onderbouwing van de rioolheffing is recentelijk aangepast evenals de BBV-voorschriften. Op korte termijn zal de VNG hierover een handreiking aanleveren. Er wordt naar gestreefd al deze wijzigingen in de begroting 2017 van de gemeente Weert te verwerken.

Heeft u meer informatie/verduidelijking nodig? Maakt u dat gerust een afspraak met de financieel adviseur over dit thema, de heer H. Driessens, telefoon 0495-575314.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders,

M.H.F. Knaapen
gemeentesecretaris

A.A.M.M. Heijmans
burgemeester

Aan:

De voorzitter van de gemeenteraad van Weert,
Leden van de gemeenteraad en college van B&W

Weert, 18 mei 2016

Betreft: vragen ex artikel 40 RvO

Onderwerp: rioolheffing verzoek tot schriftelijke beantwoording

Inleiding

VVD Weert is voorstander van lagere gemeentelijke lasten en minder belasting. De gemeente Weert scoort niet positief met betrekking tot de (ontwikkeling van de) totale woonlasten. In de gemeente Weert wordt dit vooral verklaard door de relatief hoge lasten voor riolering. Zie bijlage (bron: waarstaatjegemeente.nl).

De lasten mogen niet verder stijgen. Bovendien vindt de VVD Weert het belangrijk dat de gemeente Weert kritisch kijkt naar de mogelijkheden om de lasten voor haar inwoners te verlagen.

Een aantal mogelijkheden om de rioolheffing te verlagen

De technische levensduur van riolen blijkt veelal langer te zijn dan de termijnen van 60 à 80 jaar die de gemeente Weert hanteert (bron: GRP Weert 2012-2016). Het verlengen van de (technische en economische) levensduur levert in het algemeen voordelen op.

In Weert worden beslissingen over vervanging of renovatie veelal genomen op basis van leeftijd en inspectieresultaten. Besparingen in de rioolheffing kunnen echter juist worden gerealiseerd door het nemen van alternatieve maatregelen. Een ontwikkeling die de laatste jaren steeds meer wordt toegepast is relinen van riolen. In plaats van het vervangen van een aangetast (betonnen) riool kan een rioolbuis ook worden voorzien van een nieuwe kunststofbekleding aan de binnenzijde van de buis. Deze techniek bespaart kosten.

De rente is momenteel historisch laag en de verwachting is dat een scherpe stijging de komende jaren niet op zal treden. De gemeente Weert hanteert een interne rekenrente van 4.5% (bron: GRP Weert 2012-2016). Een verlaging van de interne rekenrente leidt ook tot een verlaging van de jaarlijkse kosten.

Voorzieningen en reserves

Door extra bedragen in de rioolheffing op te nemen, spaart de gemeente Weert voor toekomstige vervangingsinvesteringen en/of groot onderhoud. Beide bedragen komen terecht in een voorziening (dus niet in een reserve), omdat de gemeente dit geld niet voor een ander doel dan vervanging of rioolonderhoud mag gebruiken. Onverwachte overschotten op rekeningbasis, geld dat aan het einde van het jaar overblijft omdat bijvoorbeeld activiteiten goedkoper zijn uitgevoerd (denk aan aanbestedingsvoordeel of alternatieve

maatregelen), mag de gemeente vrij bestemmen. Deze overschotten vloeien in een bestemmingsreserve. Het karakter van een dergelijke reserve is kostenegalisatie. Op basis van financiële ontwikkelingen zou kunnen worden besloten om de reserve (deels) toe te voegen aan de algemene reserve. De gemeente Weert heeft een flinke spaarpot (voorziening) voor vervanging en onderhoud van riolering. Ultimo 2015 gaat het om een bedrag van ruim € 30 miljoen.

Activeren, sparen of ideaalcomplex

Het BBV merkt riolering aan als een investering met economisch nut, omdat de gemeente immers baten via de rioolheffing krijgt. In principe is de gemeente verplicht investeringen met economisch nut te activeren en af te schrijven. Maar het BBV staat bij rioolinvesteringen ook toe dat zij: vooraf spaart (methode b), of vervangingsinvesteringen direct afboekt uit bijdragen in de rioolheffing bij een jaarlijks vergelijkbaar vervangingsvolume (methode c). Door te activeren en af te schrijven (methode a), relateert de gemeente de kosten direct aan het gebruik. Op termijn kunnen de cumulatieve kapitaallasten dan oplopen, onder meer door de rente die de gemeente rekent over de boekwaarde van de investeringen. Door te sparen of te werken met een ideaalcomplex, kan de gemeente de jaarlijkse kosten egaliseren en ook de stijging op termijn beperken. De drie methoden om vervangingsinvesteringen te verwerken, leiden tot verschillen in de lastenverdeling over de tijd en daarmee generaties.

De VVD Weert heeft de volgende vragen:

1. Zijn de hiervoor genoemde afschrijvingstermijnen en het % van de interne rekenrente juist en actueel? Zo nee, wat zijn de juiste termijnen respectievelijk het juiste %?
2. Zijn alle mogelijkheden om de rioolheffing te verlagen recentelijk (2015-2016) onderzocht?
 - a. Zo ja, wat waren de resultaten van dit onderzoek en wat is hiermee gedaan?
 - b. Zo nee, wanneer wordt een dergelijk onderzoek uitgevoerd en op welk moment kunt u ons informeren over de resultaten?
3. Wat is het effect van een verlenging met 10 jaar en 20 jaar van de huidige afschrijvingstermijnen op de rioolheffing per meerpersoons- respectievelijk éénpersoonshuishouden?
4. Wat is het effect van een verlaging van de rekenrente van 4.5% naar 3.5% en 2.5% op de rioolheffing per meerpersoons- respectievelijk éénpersoonshuishouden?
5. Kunnen de (huidige) voorzieningen rioleringen worden terug herleid naar overschotten? Zo ja, voor welk bedrag? En waarom zijn deze niet naar een bestemmingsreserve gevloeid?
6. Kan een eventuele (toekomstige) toename van de voorzieningen rioleringen worden terug herleid naar overschotten? Zo ja, om welk bedrag gaat het v.w.b. de begroting 2016?
7. Zijn de toegestane methodes voor rioolinvesteringen recentelijk (2015-2016) met elkaar vergeleken?
 - a. Zo ja, wat waren de resultaten van dit onderzoek en wat is hiermee gedaan?
 - b. Zo nee, wanneer wordt dit gedaan en op welk moment kunt u ons informeren over de resultaten?

In afwachting van een correcte beantwoording van deze vragen, binnen de daartoe gestelde procedure en termijn, tekent, namens de VVD fractie,

Wendy van Eijk
Gemeenteraad Weert, VVD

Bijlage: dashboard woonlasten

Bijlage: dashboard Woonlasten

Woonlasten			
Woonlasten meerpersoonshuishouden		Woonlasten éénpersoonshuishouden	
766	716	720	644
2016 Weert	Nederland	2016 Weert	Nederland
OZB tarief woningen		Weert	Nederland
2016		0,1270 %	0,1297 %
OZB tarief eigenaar niet-woning		Weert	Nederland
2016		0,1893 %	0,2588 %
OZB tarief gebruiker niet-woning		Weert	Nederland
2016		0,1114 %	0,1989 %
Reinigingsheffing meerpersoonshuishouden		Reinigingsheffing éénpersoonshuishouden	
260	266	214	204
2016 Weert	Nederland	2016 Weert	Nederland
Rioolheffing meerpersoonshuishouden		Rioolheffing éénpersoonshuishouden	
246	190	246	178
2016 Weert	Nederland	2016 Weert	Nederland